

รายงานสถานการณ์ศัตรูพืชไร่

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูพืชไร่

๑. สถานการณ์การปลูกพืชไร่

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด ๕๔ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๖๖๐,๖๙๖ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด ๕๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๓๒๘,๘๔๓ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมด ๕๘ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๘๖,๗๔๑ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด ๖๑ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๒๗,๙๗๒ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมันสำปะหลัง

๒.๑.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๑๔ จังหวัด จำนวน ๘๙๗,๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๐๗.๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๐๓๗.๗๕ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๒๕๖ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๕๔๐ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๙๔,๒๕ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๗ ไร่

๒.๑.๒ เพลี้ยแป้งสีชมพูมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๒,๗๙๔ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๘๑.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๘๗๕.๒๕ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๔๒๗ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๑,๘๙๙ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๖๓ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๔๐๕ ไร่

๒.๑.๓ เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๑๒๘,๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๓๒ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๕๐ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๑๙ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๔,๗๕ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๕๕ ไร่

๒.๑.๔ ไรแดง พื้นที่ระบาด ๑๒ จังหวัด จำนวน ๑,๐๕๔,๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๘๒,๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๒๓๖.๕ ไร่)

- ๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน จำนวน ๔๖๖,๒๕ ไร่
- ๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๕๕๙,๗๕ ไร่
- ๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๒๘,๒๕ ไร่
- ๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน ไม่พบการระบาด

๒.๑.๕ แมลงนูนหลวง พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๒ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ๑) มั่นสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน ไม่พบการระบาด
- ๒) มั่นสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน ไม่พบการระบาด
- ๓) มั่นสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน จำนวน ๒ ไร่
- ๔) มั่นสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน ไม่พบการระบาด

๒.๑.๖ โรคใบด่างมันสำปะหลัง พบการระบาดในพื้นที่ ๑๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ชลบุรี ชัยภูมิ นครราชสีมา นครสวรรค์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี ร้อยเอ็ด ระยอง ลพบุรี ศรีสะเกษ สระบุรี สุพรรณบุรี อุทัยธานี และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๗๓,๙๐๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓,๔๙๘.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๐,๔๐๒.๗๕ ไร่)

๒.๒ ศัตรูอ้อย

๒.๒.๑ หนอนกออ้อย พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๔๒๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๐๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๒๑ ไร่)

- ๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน จำนวน ๓๕๐ ไร่
- ๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน จำนวน ๗๐ ไร่
- ๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน จำนวน ๖ ไร่

๒.๒.๒ ตัวงหวดยาว พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๗๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- ๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน จำนวน ๒๐ ไร่
- ๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน ไม่พบการระบาด
- ๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน จำนวน ๕๐ ไร่

๒.๓ ศัตรูข้าวโพด

๒.๓.๑ หนอนกระทุ้งข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พบการระบาดในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ระบาด ๒๗ จังหวัด จำนวน ๑๕,๙๓๓ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๒,๕๑๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๘,๔๔๔.๐๙ ไร่)แบ่งเป็น

- ๑) พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย จำนวน ๑๕,๑๒๑ ไร่
- ๒) พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก จำนวน ๘๑๒ ไร่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง

๓.๑.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชที่ ๑ - ๙ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ดำเนินการผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่

๓.๑.๓ แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้แมลงนูนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาโรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๔ สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด

๓.๑.๕ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ขออนุมัติขดเชย ส่งสำนักงานงบประมาณพิจารณา

๓.๒ การควบคุมศัตรูอ้อย

๓.๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาดของศัตรูอ้อย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง และป้องกันก่อนเกิดการระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๒ แนะนำให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงหนอนหลวง ดักแด้ และตัวหนอนยาว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตาไธเลียซึมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๓ แนะนำให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูการปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินชุดต่อทิ้งไม่ให้แหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป

๓.๒.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรีส่งเสริมให้เกษตรกรติดตามสถานการณ์การระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งสนับสนุนแมลงศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์ให้กับเกษตรกร

๓.๓ การควบคุมศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยประสานงานติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ภายใต้กิจกรรมแปลงติดตามเฝ้าระวังศัตรูพืช เพื่อติดตามสถานการณ์ในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๒ ดำเนินการรณรงค์ให้มีการควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ จำนวน ๕๐ จังหวัด หากพบการระบาดระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีควบคุมการระบาดตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๔ การควบคุมศัตรูสับปะรด

แนะนำให้เกษตรกรสำรวจและทำความสะอาดแปลงอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชข้างเคียง เพื่อทำลายพืชอาศัย และหากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เช่น ไทอะมีโทแซม ๒๕% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออะเซทาไมพริด ๒๐% เอสพี อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นเป็นวงรัศมีรอบๆ บริเวณที่พบเพลี้ยแป้ง และต้องหยุดพ่นในช่วงที่สับปะรดติดผลอ่อน เพื่อป้องกันไม่ให้มีพิษตกค้าง

๔.การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู เพลี้ยหอยเกล็ด แมลงหวี่ขาวยาสูบ และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวหนอนยาว จักจั่น และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนกระทู้หอม และโรคราน้ำค้าง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู เพลี้ยหอยเกล็ด แมลงหวี่ขาวยาสูบ โรคพุ่มแจ้ โรคโคนเน่าหัวเน่า และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวหนอนยาว จักจั่น และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนกระทู้หอม เพลี้ยไฟ หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด และโรคราน้ำค้าง

ภาคกลาง และภาคตะวันออก

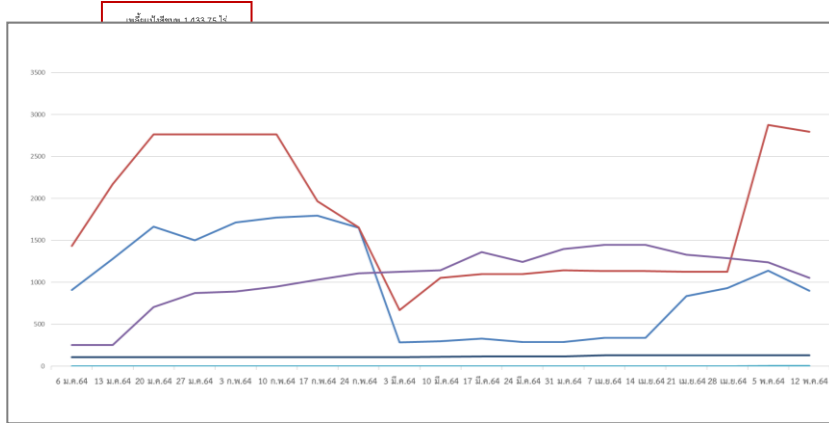
- มันสำปะหลัง ระวัง ไรแดง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู เพลี้ยหอยเกล็ด แมลงหวี่ขาวยาสูบ แมลงหนอนหลวง โรคพุ่มแจ้ โรคโคนเน่าหัวเน่า และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตัวหนอนยาว จักจั่น และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนกระทู้หอม หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด และโรคราน้ำค้าง
- สับปะรด ระวัง เพลี้ยแป้ง โรคผลเน่า และโรคเหี่ยว

ภาคใต้

- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนกระทู้หอม และโรคราน้ำค้าง

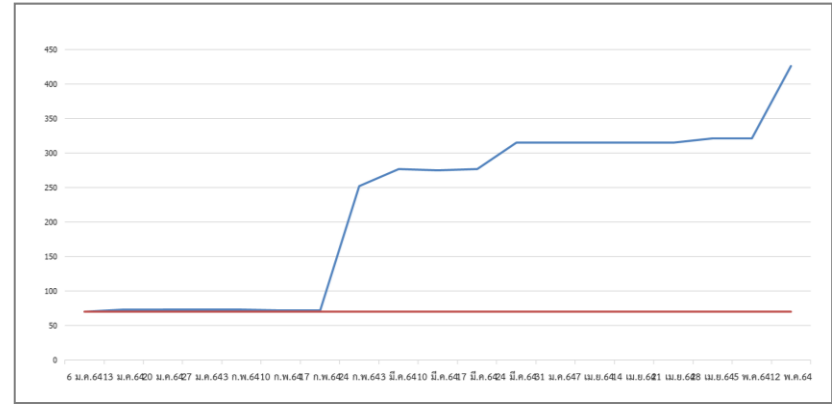
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชไร่ ปี ๒๕๖๔
ภาพรวมทั้งประเทศ

ศัตรูมันสำปะหลัง

เพลี้ยแป้ง 987.25 ไร่
เพลี้ยแป้งสีชมพู 2,794 ไร่
เพลี้ยหอย 128.75 ไร่
ไรแดง 1,054.25 ไร่
แมลงงูหนหลวง 2 ไร่

ศัตรูอ้อย

หนอนกออ้อย 426 ไร่
ด้วงหนวดยาว 70 ไร่